

Υπόθεση C-356/21

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

7 Ιουνίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie (Πολωνία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

16 Μαρτίου 2021

Ενάγων:

J.K.

Εναγομένη:

TP S.A.

[παραλειπόμενα]

Βαρσοβία, 16 Μαρτίου 2021

Το Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Βαρσοβίας, Πολωνία)

στη Βαρσοβία

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Σύμφωνα με διάταξη που εκδόθηκε στις 16 Μαρτίου 2021, το Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Βαρσοβίας) ζητεί, βάσει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να δοθεί απάντηση στο ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχεία α' και γ', της οδηγίας 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για

την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ 2000, L 303, σ. 16) την έννοια ότι επιτρέπει τον αποκλεισμό της ελευθερίας επιλογής του αντισυμβαλλομένου από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής και, κατά συνέπεια, τη μη επιβολή κυρώσεων δυνάμει του άρθρου 17 της ίδιας οδηγίας, όταν η επιλογή αυτή δεν βασίζεται στο φύλο, τη φυλετική καταγωγή, την εθνοτική καταγωγή ή την ιθαγένεια, αλλά η διάκριση εκδηλώνεται ως άρνηση σύναψης σύμβασης αστικού δικαίου δυνάμει της οποίας θα παρεχόταν εργασία από αυτοαπασχολούμενο φυσικό πρόσωπο, και η άρνηση αυτή οφείλεται στον γενετήσιο προσανατολισμό του υποψηφίου αντισυμβαλλομένου[;]»

[παραλειπόμενα]

Σκεπτικό [παραλειπόμενα]

A. ΔΙΑΔΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΙ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ

Ενάγων: J.K.

[παραλειπόμενα]

Εναγομένη: TP S.A.

[παραλειπόμενα]

B. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση [παραλειπόμενα]

Άρθρο 2 Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000 της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ 2000, L 303, σ. 16) (στο εξής: οδηγία 2000/78/ΕΚ).

Άρθρο 1. Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι η θέσπιση γενικού πλαισίου για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας, προκειμένου να υλοποιηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης στα κράτη μέλη.

Άρθρο 3

1. Εντός των ορίων των εξουσιών που απονέμονται στην Κοινότητα, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα, στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων φορέων, όσον αφορά:

α) τους όρους πρόσβασης στην απασχόληση, την αυτοαπασχόληση και την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων επιλογής και των όρων πρόσληψης, ανεξάρτητα από τον κλάδο δραστηριότητας και σε όλα τα επίπεδα της επαγγελματικής ιεραρχίας, συμπεριλαμβανομένων των προαγωγών,

β) την πρόσβαση σε όλα τα είδη και όλα τα επίπεδα επαγγελματικού προσανατολισμού, επαγγελματικής κατάρτισης, επιμόρφωσης και επαγγελματικού αναπροσανατολισμού, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης πρακτικής επαγγελματικής πείρας,

γ) τις εργασιακές συνθήκες και τους όρους απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων των απολύσεων και των αμοιβών,

δ) την ιδιότητα του μέλους και τη συμμετοχή σε μια οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση τα μέλη της οποίας ασκούν ένα συγκεκριμένο επάγγελμα, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που χορηγούνται από τέτοιες οργανώσεις.

Άρθρο 17. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα εφαρμογής τους. Οι κυρώσεις, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν την καταβολή αποζημίωσης στο θύμα, πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες με την παράβαση και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις εν λόγω διατάξεις στην Επιτροπή έως τις 2 Δεκεμβρίου 2003 το αργότερο και κοινοποιούν κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση το συντομότερο δυνατόν.

Γ. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ustawa o wdrożeniu niektórych przepisów prawa Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania z dnia 3 grudnia 2010 roku (νόμος της 3ης Δεκεμβρίου 2000, για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της ίσης μεταχείρισης) (Dziennik Ustaw του 2020, θέση 2156, ενοποιημένο κείμενο) (στο εξής: νόμος για την ίση μεταχείριση)

Άρθρο 2, παράγραφος 1. Ο νόμος εφαρμόζεται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα και σε οντότητες χωρίς νομική προσωπικότητα στις οποίες ο νόμος αναγνωρίζει ικανότητα διαδίκου.

Άρθρο 4, σημείο 2. Ο νόμος εφαρμόζεται:

[...]

2) στους όρους άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, ιδίως στο πλαίσιο σχέσης εργασίας ή εργασίας δυνάμει σύμβασης αστικού δικαίου·

[...].

Άρθρο 5. Ο νόμος δεν εφαρμόζεται:

[...]3) στην ελευθερία επιλογής των συμβαλλομένων μερών, όταν η επιλογή δεν στηρίζεται στο φύλο, τη φυλετική καταγωγή, την εθνοτική καταγωγή ή την ιθαγένεια·

[...].

Άρθρο 8, παράγραφος 1, σημείο 2.

1. Απαγορεύεται κάθε άνιση μεταχείριση φυσικού προσώπου λόγω φύλου, φυλετικής καταγωγής, εθνοτικής καταγωγής, ιθαγένειας, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού στο πλαίσιο:

[...]

2) των όρων ανάληψης και άσκησης οικονομικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας, ιδίως στο πλαίσιο σχέσης εργασίας ή εργασίας δυνάμει σύμβασης αστικού δικαίου·

[...].

Άρθρο 13.

1. Κάθε πρόσωπο το οποίο υπέστη άνιση μεταχείριση έχει δικαίωμα αποζημίωσης.

2. Στις περιπτώσεις παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης εφαρμόζονται οι διατάξεις του *ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny* (νόμου της 23ης Απριλίου 1964- Αστικού Κώδικα) [παραλειπόμενα].

Δ. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΔΙΚΗΣ

Στην υπό κρίση υπόθεση, ο ενάγων ζητεί να υποχρεωθεί η εναγομένη να του καταβάλει το ποσό των 47 924,92 πολωνικών ζλότι, πλέον νόμιμων τόκων υπερημερίας από την ημερομηνία άσκησης της αγωγής έως την ημερομηνία καταβολής, ποσό συνιστάμενο σε 35 943,69 πολωνικά ζλότι λόγω αποζημίωσης

και σε 11 981,23 πολωνικά ζλότι λόγω χρηματικής ικανοποίησης για την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης λόγω γενετήσιου προσανατολισμού υπό τη μορφή άμεσης διάκρισης ως προς όρους ανάληψης και άσκησης οικονομικής δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένης ιδίως της δραστηριότητας που ασκείται δυνάμει σύμβασης αστικού δικαίου. Η αγωγή αυτή στηρίζεται στον ισχυρισμό ότι η εναγομένη προέβη σε άμεση διάκριση λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού του ενάγοντος, μέσω της ανάκλησης των προγραμματισμένων για τον Δεκέμβριο του 2017 βαρδιών του ενάγοντος, στο πλαίσιο των οποίων θα εκτελούνταν η μηνιαία σύμβαση έργου που συνήφθη στις 20 Νοεμβρίου 2017, και μέσω της μη σύναψης επόμενης σύμβασης έργου με τον ενάγοντα και, ως εκ τούτου, της λήξης της συνεργασίας των διαδίκων. Ως πιθανό λόγο της ανάκλησης των βαρδιών και της λήξης της συνεργασίας από την εναγομένη, ο ενάγων ανέφερε τη δημοσίευση από τον ίδιο και τον σύντροφό του μέσω της πλατφόρμας YouTube του εορταστικού τραγουδιού „*Pokochaj nas w świąta*” («Αγάπησέ μας τα Χριστούγεννα») στο πλαίσιο του έργου „J. & D.”, το οποίο έχει ως στόχο να καταδείξει ότι τα ζευγάρια του ίδιου φύλου που ζουν στην Πολωνία δεν διαφέρουν σε τίποτα από τα ζευγάρια διαφορετικού φύλου.

Η εναγομένη ζήτησε την απόρριψη της αγωγής ισχυριζόμενη ότι δεν παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχείρισης. Η εναγομένη υποστήριξε ότι τόσο η ίδια όσο και οι νομοθετικές διατάξεις δεν διασφάλιζαν στον ενάγοντα την ανανέωση της σύμβασης έργου που είχε συναφθεί μεταξύ των διαδίκων. Διευκρίνισε ότι κατά τον Δεκέμβριο του 2017 πραγματοποιήθηκε αναδιοργάνωση της εναγομένης εταιρίας, στο πλαίσιο της οποίας οι δραστηριότητες δημιουργίας προγραμμάτων με τις οποίες ήταν επιφορτισμένος ο ενάγων έπρεπε να μεταβιβασθούν στον νεοσυσταθέντα Οργανισμό για τη δημιουργία περιεχομένου και διαφημίσεων. Η απόφαση περί λήξης της συνεργασίας ελήφθη από τον υπεύθυνο για την αναδιοργάνωση. Επιπλέον, η εναγομένη επισήμανε ότι ο γενετήσιος προσανατολισμός του ενάγοντος ήταν ευρέως γνωστός.

Οι διάδικοι διαφωνούν ως προς τον λόγο λήξης της συνεργασίας από την εναγομένη με τον ενάγοντα και, ως εκ τούτου, ως προς το αν ο λόγος αυτός συνιστά άμεση διάκριση λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού του ενάγοντος.

E. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

[παραλειπόμενα]

Ο ενάγων είναι ομοφυλόφιλος. Είναι ενεργός ακτιβιστής με τον σύντροφό του υπέρ της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, η δράση της οποίας αποσκοπεί στην προώθηση της ανοχής έναντι των ομοφυλόφιλων ζευγαριών που ζουν στην Πολωνία. Στο πλαίσιο αυτής της δράσης, ο ενάγων και ο σύντροφός του διατηρούν κανάλι στο YouTube ως μέρος της ενέργειας „J. & D.”, στο οποίο δημοσιεύουν υλικό που προωθεί την ανοχή έναντι των ομοφυλοφιλικών σχέσεων. Στις 4 Δεκεμβρίου 2017 ο ενάγων και ο σύντροφός του δημοσίευσαν στο εν λόγω κανάλι στο YouTube βιντεοκλίπ με το εορταστικό τραγούδι „*Pokochaj nas w świąta*”

(«Αγάπησέ μας τα Χριστούγεννα»), στο οποίο παρουσιαζόταν ο εορτασμός των Χριστουγέννων από πρόσωπα σε ομοφυλοφιλικές σχέσεις. Ο ενάγων ξεκίνησε τη διαδικτυακή του δραστηριότητά για την προώθηση της ανοχής το 2016, όταν δημοσίευσε με τον σύντροφό βιντεοκλίπ του συγκροτήματος Roxette, και εν συνεχεία ανάρτησε κείμενο για τη συμμετοχή του στο GayGala στη Στοκχόλμη κατόπιν πρόσκλησης του εν λόγω συγκροτήματος. Μετά τον γάμο του ενάγοντος με τον σύντροφό του, ο οποίος πραγματοποιήθηκε στην Πορτογαλία τον Ιούνιο του 2017, προσκλήθηκαν στην εκπομπή Dzień Dobry TVN που μεταδίδεται από τον εθνικό τηλεοπτικό σταθμό TVN. Οι εργαζόμενοι και οι συνεργάτες του τμήματος σύνταξης, στο οποίο ο ενάγων ασκούσε τις δραστηριότητές του στο πλαίσιο της οργανωτικής δομής της εναγομένης, γνώριζαν τον γενετήσιο προσανατολισμό του ενάγοντος.

Η εναγομένη εκμεταλλεύεται έναν εθνικό δημόσιο τηλεοπτικό σταθμό και απασχολεί περισσότερους από 2 χιλιάδες εργαζομένους. Ο ενάγων, ως υπάλληλος μέσης βαθμίδας στη δομή της εναγομένης, δεν είχε απευθείας επαφές με τα διευθυντικά στελέχη της εναγομένης εταιρίας.

Κατά την περίοδο από το 2010 έως το 2017, η συνεργασία μεταξύ του ενάγοντος και της εναγομένης πραγματοποιούνταν δυνάμει συμβάσεων έργου που συνάπτονταν τακτικά, διαδοχικά και για μικρό χρονικό διάστημα. Ο ενάγων ξεκίνησε την εν λόγω συνεργασία στο πλαίσιο άσκησης ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η συνεργασία περιλάμβανε την προετοιμασία από τον ενάγοντα οπτικοακουστικού υλικού, τρέιλερ και άρθρων, τα οποία χρησιμοποιούνταν στη συνέχεια για την αυτοπροβολή της εναγομένης. Ο ενάγων δραστηριοποιούνταν στο εσωτερικό τμήμα σύνταξης περιεχομένου και προώθησης του προγράμματος 1 της εναγομένης, στο οποίο επικεφαλής ήταν ο W.S. Στο πλαίσιο των συμβάσεων έργου, ο ενάγων πραγματοποιούσε βάρδιες διάρκειας δύο εβδομάδων, κατά τη διάρκεια των οποίων προετοίμαζε το υλικό για τα προγράμματα αυτοπροβολής της ενάγουσας. Ο άμεσα ιεραρχικά προϊστάμενος του ενάγοντος, ο W.S., ανέθετε τις βάρδιες στον ενάγοντα και σε άλλη δημοσιογράφο που εκτελούσε τα ίδια ακριβώς καθήκοντα, κατά τρόπο ώστε καθένας από αυτούς να πραγματοποιεί δύο βάρδιες διάρκειας δύο εβδομάδων τον μήνα.

Από τον Αύγουστο του 2017 προγραμματιζόταν αναδιοργάνωση των εσωτερικών δομών της ενάγουσας, συνιστάμενης στη δημιουργία, μεταξύ άλλων, της νέας οντότητας του Οργανισμού για τη δημιουργία περιεχομένου και διαφημίσεων. Η νέα οντότητα θα αποτελούσε ενιαίο τμήμα για όλα τα τηλεοπτικά προγράμματα της ενάγουσας, αντί των έως τότε υφιστάμενων τμημάτων σύνταξης για τα επιμέρους προγράμματα. Η εναγομένη προσέλαβε δύο νέους υπαλλήλους, τους I.Σ. και P.K., για την αναδιοργάνωση και την αξιολόγηση των συνεργατών που θα μεταφέρονταν στη νέα οντότητα.

Στα τέλη του Οκτωβρίου και στις αρχές του Νοεμβρίου 2017 ο P.K. οργάνωσε συνάντηση με το τμήμα σύνταξης περιεχομένου και προώθησης του προγράμματος 1, κατά την οποία ενημέρωσε για το ποιοι συνάδελφοι

αξιολογήθηκαν θετικά στο πλαίσιο της προγραμματισμένης αναδιοργάνωσης, υποδεικνύοντας και τον ενάγοντα μεταξύ των προσώπων αυτών.

Η τελευταία σύμβαση έργου διάρκειας ενός μήνα συνήφθη μεταξύ των διαδίκων στις 20 Νοεμβρίου 2017. Στις 29 Νοεμβρίου 2017 ο ενάγων έλαβε από τον άμεσα ιεραρχικά προϊστάμενό του το χρονοδιάγραμμα εργασίας για τον Δεκέμβριο του 2017, το οποίο προέβλεπε δύο βάρδιες του ενάγοντος διάρκειας δύο εβδομάδων, οι οποίες ξεκινούσαν στις 7 και στις 21 Δεκεμβρίου 2017.

Στις 4 Δεκεμβρίου 2017 ο ενάγων και ο σύντροφός του δημοσίευσαν το βίντεο κλιπ του εορταστικού τραγουδιού „*Pokochaj nas w świąta*” («Αγάπησέ μας τα Χριστούγεννα»).

Στις 5 ή 6 Δεκεμβρίου 2017 πραγματοποιήθηκε συνάντηση με αντικείμενο την προετοιμασία εορταστικού υλικού για τη μετάδοσή στα τηλεοπτικά προγράμματα της εναγομένης, στην οποία συμμετείχαν οι W.S., I.S., P.K., άμεσα ιεραρχικά προϊστάμενοι του ενάγοντος, καθώς και ο L.R., επικεφαλής του τμήματος σύνταξης περιεχομένου και προώθησης του προγράμματος 2. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης τέθηκε το ερώτημα αν είχε προγραμματιστεί η προετοιμασία εορταστικού διαφημιστικού μηνύματος, στο οποίο ο I.S. ή ο P.K. απάντησαν ότι ο J. (Πρόγραμμα 1) είχε ήδη δικό του διαφημιστικό μήνυμα και δικούς του Άγιους Βασίληδες.

Μετά από την εν λόγω συνάντηση ο I.S. ή ο P.K. απευθύνθηκε στον W.S., άμεσα ιεραρχικά προϊστάμενο του ενάγοντος, ζητώντας πληροφορίες για τις βάρδιες του ενάγοντος και προτείνοντας αναστολή των δραστηριοτήτων του ενάγοντος και ανάθεση της βάρδιάς του σε άλλο πρόσωπο.

Στις 6 Δεκεμβρίου 2017 ο ενάγων έλαβε από τον άμεσα ιεραρχικά προϊστάμενό του ηλεκτρονικό μήνυμα για την ανάκληση της βάρδιάς του που ξεκινούσε στις 7 Δεκεμβρίου 2017, και την οποία θα αναλάμβανε άλλος δημοσιογράφος.

Στις 20 Δεκεμβρίου 2017, ο ενάγων ρώτησε τον άμεσα ιεραρχικά προϊστάμενό του W.S. εάν θα εκτελούσε την προγραμματισμένη για τις 21 Δεκεμβρίου 2017 βάρδια. Έλαβε ως απάντηση ότι ο P.K. δεν προτίθεται να συνεργαστεί με τον ενάγοντα.

Κατά συνέπεια, ο ενάγων δεν πραγματοποίησε καμία βάρδια τον Δεκέμβριο 2017 και δεν συνήψε νέα σύμβαση έργου για την επόμενη χρονική περίοδο. Η συνεργασία μεταξύ των διαδίκων τερματίστηκε.

Η ενάγουσα δεν είχε εκφράσει στον ενάγοντα καμία επιφύλαξη ως προς την ποιότητα του υλικού που αυτός προετοιμάζε.

Στη θέση του ενάγοντος προσλήφθηκε η K. K., η οποία δεν είχε τα προσόντα και την πείρα για την εκτέλεση των καθηκόντων που ασκούσε μέχρι τότε ο ενάγων.

Η λειτουργία του Οργανισμού για τη δημιουργία περιεχομένου και διαφημίσεων ξεκίνησε επίσημα την 1η Ιανουαρίου 2018.

ΣΤ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Το δικαστήριο υποβάλλει το ανωτέρω προδικαστικό ερώτημα, δεδομένου ότι κατά την εξέταση της υπόθεσης γεννήθηκαν αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα αποκλεισμού της εφαρμογής της προστασίας που προβλέπει η οδηγία 2000/78/EK στην ελευθερία επιλογής του αντισυμβαλλόμενου, όταν η επιλογή δεν βασίζεται στο φύλο, τη φυλετική καταγωγή, την εθνοτική καταγωγή ή την ιθαγένεια, αλλά η διάκριση λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού αφορά την επιλογή φυσικού προσώπου που αποτελεί τον αντισυμβαλλόμενο σε σύμβαση αστικού δικαίου και αυτοαπασχολούμενο στο πλαίσιο οικονομικής δραστηριότητας.

Το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2000/78/EK καθορίστηκε με ακρίβεια στο άρθρο 3 αυτής. Σχετική στην υπό κρίση υπόθεση παραμένει η ρύθμιση του άρθρου 3, παράγραφος 1, σημεία α' και γ', που εγγυάται την προστασία έναντι των διακρίσεων ως προς τους όρους πρόσβασης στην απασχόληση, την αυτοαπασχόληση και την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων επιλογής και των όρων πρόσληψης, καθώς και τις εργασιακές συνθήκες και τους όρους απασχόλησης. Η οδηγία 2000/78/EK δεν ορίζει την έννοια του αυτοαπασχολούμενου και δεν διευκρινίζει τον βαθμό στον οποίο η δραστηριότητα του αυτοαπασχολούμενου πρέπει να εμπίπτει στην προστασία που προβλέπει η οδηγία, ήτοι αν η προστασία αυτή μπορεί να αποκλειστεί διά της προστασίας του δικαιώματος που έχει ο αντισυμβαλλόμενος του προσώπου το οποίο υφίσταται διάκριση για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1 της οδηγίας να επιλέγει το πρόσωπο με το οποίο επιθυμεί να συνεργαστεί στο πλαίσιο οικονομικής δραστηριότητας.

Το αιτούν δικαστήριο διατηρεί, στο πλαίσιο της υπό κρίση υπόθεσης, αμφιβολίες όσον αφορά τις διατάξεις του εθνικού δικαίου που μεταφέρουν στο εσωτερικό δίκαιο την οδηγία 2000/78/EK, ήτοι το άρθρο 5, σημείο 3, του νόμου για την ίση μεταχείριση, το οποίο αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής της προστασίας που προβλέπει ο εν λόγω νόμος την ελευθερία επιλογής αντισυμβαλλομένου όταν η επιλογή δεν στηρίζεται στο φύλο, τη φυλετική καταγωγή, την εθνοτική καταγωγή και την ιθαγένεια. Η ρύθμιση αυτή συνεπάγεται ότι μπορεί να υπάρξει διάκριση για λόγους γενετήσιου προσανατολισμού, εφόσον η διάκριση αυτή εκδηλώνεται κατά την ελεύθερη επιλογή του αντισυμβαλλομένου. Το ερώτημα αυτό επηρεάζει άμεσα την έκβαση της υπό κρίση υπόθεσης, δεδομένου ότι η εναγομένη, στο πλαίσιο της ελευθερίας επιλογής αντισυμβαλλομένου, αποφάσισε να μη συνάψει με τον ενάγοντα, που ασκεί ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, επόμενη σύμβαση έργου. Κατά το δικαστήριο, η άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας από τον ενάγοντα πρέπει να χαρακτηριστεί ως αυτοαπασχόληση, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, σημείο α', της οδηγίας 2000/78/EK. Επιπλέον, το δικαστήριο είναι της άποψης ότι σκοπός του άρθρου 3, παράγραφος 1, σημείο α', της οδηγίας 2000/78/EK είναι η εξασφάλιση της

προστασίας κατά των διακρίσεων για λόγους γενετήσιου προσανατολισμού και στην περίπτωση αυτή, δεδομένου ότι η μη σύναψη σύμβασης με πρόσωπο που ασκεί οικονομική δραστηριότητα αποκλειστικά και μόνον λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού του αποτελεί περιορισμό των όρων πρόσβασης στην αυτοαπασχόληση.

Υπό το πρίσμα του γράμματος του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ερμηνεία του κρίσιμου άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγία 2000/78/ΕΚ εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οπότε το ανωτέρω προδικαστικό ερώτημα είναι δικαιολογημένο.

[παραλείπόμενα]

ΕΠΙΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ